

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

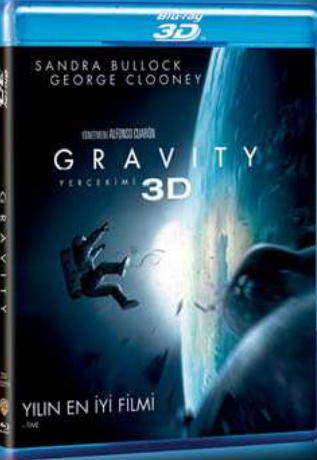
GEZİ PARKI GENÇLERİNİN
MISIRLI KARDEŞLERİ
MEYDAN

10 DALDA OSCAR® ADAYI

EN İYİ YÖNETMEN
ALFONSO CUARON

EN İYİ FİLM
ALFONSO CUARON
DAVID HEYMAN

EN İYİ KADIN OYUNCU
SANDRA BULLOCK

Y E R Ç E K İ M İ

G R A V I T Y

ŞİMDİ 3D BLU-RAY™, BLU-RAY™, DVD VE VCD'DE!

WARNER BROS. PICTURES SUNAR

BİR ESPERANTO FILMOJ/HEYDAY FILMS YAPIMI BİR ALFONSO CUARN FİLMİ SANDRA BULLOCK GEORGE CLOONEY "GRAVITY"

MÜZİK STEVEN PRICE KOSTÜM TASARIM JANY TEMIME GÖRSEL EFEKTLER SÜPERVİZÖRÜ TIM WEBBER EDITÖRLER ALFONSO CUARN MARK SANGER

YAPIM TASARIM ANDY NICHOLSON GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ EMMANUEL LUBEZKI, A.S.C., A.M.C. YAPIM SORUMLULARI CHRIS DEFARIA NIKKI PENNY STEPHEN JONES

YAZAN ALFONSO CUARN & JONS CUARN YAPIM ALFONSO CUARN DAVID HEYMAN YÖNETMEN ALFONSO CUARN

Soundtrack
Album on
WATERTOWER
MUSIC

facebook.com/gravitymovie

warnervideo.com

WARNER BROS. PICTURES
A WARNER BROS. ENTERTAINMENT COMPANY

tiglon

© 2014 Warner Bros. Entertainment Inc. Tüm hakları saklıdır.

HER DİNLEYEN, BİR GÜN MUTLAKA DİNLENMEYİ TADACAKTIR!

HARRY CAUL’U TANIR MISINIZ? FRANCIS FORD COPPOLA’NIN İLK DÖNEM FİLMLERİNDEN “KONUŞMA”NIN (THE CONVERSATION) ANA KAHRAMANIDIR. BİR TELEKULAKTIR KENDİSİ. İŞİNİ HÂYÂSIZCA İCRA EDER. ESKİ KULAĞI KESİKLERDENDİR. UTANMADAN ŞİAR EDİNMIŞTİR mesleğini. Ta ki telekulağına bir cinayetin sesleri takılana kadar...

Başbakan Erdoğan’ın, oğlu Bilal Erdoğan’la 17 ve 18 Aralık 2013 günlerinde yaptığı telefon görüşmelerinin ses kayıtları internete sızdırıldığında, Arka Pencere’nin de aklına ister istemez ilk olarak Coppola’nın bu ‘çok sesli’ başyapıtı ve özellikle de onun finali geldi. Hatta Facebook sayfamızda da filmin finalinden o meşhur fotoğrafı paylaştık. Hani Harry Caul’un tüm banyoyu tuvaletin klozetine kadar paramparça ederek, evindeki ‘böceği’ aradığı o enfes final sahnesi... Dinleyenlerin de bir gün dinleneceğine, gözetleyenlerin de bir gün gözetleneceğine dair o kıssadan hisse dolu final...

Acaba ses kayıtlarının yayıldığı 24 Şubat 2014 akşamı Başbakan da tıpkı Harry Caul gibi konutunun altını üstüne getirdi mi? Getirmemiş olabilir ama 17 Aralık’tan bu yana bütün emniyet ve yargı mensuplarını hallaç pamuğu gibi atması, Harry’nin evinin altını üstüne getirmesinden farksız aslında. Sonuçta Harry için evi neyse, Başbakan için de Türkiye Cumhuriyeti o değil mi? İkisinin bir ortak noktaları daha var: Dinlemekten alabildiğinde zevk alırken, dinlenmekten de bir o kadar korkuyorlar! Şunu unutmayalım: Her dinleyen, gün gelir dinlenir!

Allen Richmond’ı tanır mısınız? Belki de Başkan Allen Richmond’ı

demeliydik... Clint Eastwood’un 1997’de çektiği “Mutlak Güç”ün (Absolute Power) kötü adamı. ABD başkanıdır kendisi. Yüzü kızarmadan yalan söyler. İktidarı yozlaşmaya batmıştır. Göz göre göre işlediği cinayeti örtbas eder. Etrafında iktidarının her türlü kirini aklayan yandaş ve yordakçı takımı vardır. Ta ki kamuoyu önüne çıkıp utanmadan arlanmadan öldürdüğü kadının kocasıyla ilgili yalanlarını sıraladığı filmin finaline dek...

Tayyip Erdoğan iktidarının son yıllardaki hali Allen Richmond’ın pişkinliklerinden farksız. Yalanları YouTube’da tık üstüne tık alırken, onlara her gün yenileri ekleniyor. Camide içilen içkiden Kabataş saldırısına dek delillendirebildiği tek bir iddiası yok! Kendisi, şürekasıyla birlikte, iktidarına karşı her itiraza hukuksuzluk dozeriyle dalıyor! Allen Richmond gibi, utanması yok! Kamuoyu önüne her çıkışı aynı rezil retorikten başka bir şey barındırmıyor. “Her iktidar yozlaşır, mutlak iktidar mutlaka yozlaşır” sözünü gün gelip oturduğu koltuktan devrildikten sonra kartvizit yaptırıp muhakkak dağıtmalı.

Harry Caul ve Allen Richmond’ın bir ortak noktaları daha var: Gene Hackman... Evet, bu iki ‘sinsi’ karakter onun usta oyunculuğunun imbiğinden geçmiştir.

Bilmeyenler olabilir, Gene Hackman doktorunun önerisiyle 2004’te emekli oldu. Deyim yerindeyse ‘zirvede bıraktı’. Bakın bir seferinde ne demiş: “Zirvedeyken kendinizi ölümsüz sanmaya başlarsınız. Ne yaparsanız yapın hiç hataya imza atmayacakmış, rol için hep iyi şeyler yapacakmışınız duygusu gelir. İşin doğrusu, bu duygu ölümden farksızdır. Kendinize karşı dürüst olmalısınız!”

Önerimiz, Tayyip Erdoğan’ın o kartvizite bu sözleri de eklemesi...

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAC oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** TUNCA ARSLAN, OLAN ÖZYURT, ALİ ULVİ UYANIK, SELİN GÜREL, KAAAN KARSAN, HASAN CÖMERT, EBUR ÇELİKTUĞ, MÜJDE İŞİL, FIRAT ATAÇ, JANET BARİŞ, SERDAR KÖKÇEOĞLU **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Aile Sırları (August: Osage County); Meydan (Al Midan);
Kapital (Le Capital); Son Kalan (Lone Survivor);
Kış Masalı (Winter's Tale); Gulyabani; Sürgün İnek.

20 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızlarına
bu hafta Oscar adaylarını da ekledik...

22 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, Oscar ödülleri ilkinin müzesine götüren
"Kanatlar" (Wings) üzerine kalem oynatıyor bu hafta..

24 CİNNET

Bernardo Bertolucci'nin sansürle boğuşma hikayesi:
"Ay" (La Luna)... Okan Arpaç imzasıyla.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Atıf Yılmaz'ın unutulmaz filmlerinden biri, Sadri Alışık'lı
başyapıtı: "Ah Güzel İstanbul"... Burak Göral imzasıyla.

28 GİZLİ AJAN

Ted Kotcheff'ten 'irkiltici' bir gizli hazine: "Korkuyla
Uyanmak" (Wake In Fright)... Fırat Ataç imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Verçekimi (Gravity); Acı (Pieta).

34 GENÇ VE MASUM

Vuslat Saraçoğlu imzalı bir Müslüm Gürses güzelleme:
"Müslüm Babanın Evlatları"... Serdar Kökçeoğlu imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

AİLE SIRLARI

★★★★★

ORJİNAL ADI August:

Osage County

YÖNETMEN John Wells

UYUNCULAR Meryl Streep,

Julia Roberts, Julianne Nicholson,

Juliette Lewis, Margo Martindale,

Abigail Breslin, Misty Upham,

Chris Cooper, Ewan McGregor,

Sam Shepard, Dermot Mulroney,

Benedict Cumberbatch

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 121 dk.

DAĞITIM Pinema

FİLMİ SEYRETTİKTEN
SONRA, AİLE İÇİNDE ART
ARDA GELEN KRİZLERE,
İTİRAFLARA,
SÜRPRİZLERE VE
BASKIN OYUNCU
PERFORMANSLARINA
KARŞIN, TARTIMDA
BİR SORUN YOK.

O KLAHOMA, YERLİ DİLİNDE 'İNSAN' VE 'KIZIL' SÖZCÜKLERİNDEN OLUŞMAKTADIR. KIZILDERİLİ TEHCİRİ'NİN GÜNEY KOLUNDA OKLAHOMA'YA YERLEŞTİRİLEN 'BEŞ UYGAR KABİLE'NİN BU SÜRGÜNÜNE GÖZYAŞI YOLU DENMİŞTİR. EYALETİN BAYRAĞI, yerli Amerikalıların onurunu simgelemektedir: Ortasında, bir Osage savaşçısının işareti olsa da, barışın iki simgesi olan barış piposu ve zeytin dalı bu işaretin üzerinde yer alır. Bugün az sayıdaki yerli nüfus folklorik bir zenginlik kabul edilse de, eyalet 'Yerli Toprakları'dır. Onların varlığı, on beş bin yıl öncesine dayanmaktadır. 16. yüzyılda ise, Avrupa'nın beyaz adamı tüm kötülükleri, yozlaşmış ilişkileri, ahlaksızlıklarıyla gelmiştir.

Yazar Tracy Letts, tam da bu noktada, beyazların aile kurumunu lime lime ettiği oyunu/ senaryosu "Aile Sırları"nda, evin yardımcı kadını olarak seçtiği Cheyenne yerlisi Johnna'yı (Misty Upham), Weston ailesinin temsil ettiği çürüyen 'medeniyetin' ve ahlaksızlığın gözlemcisi konumuna yerleştirmiştir. Klasikleşmiş, sarsıcı oyunların Güneyli büyük yazarı Tennessee Williams'dan etkilendiğini belirten, 1965 Oklahoma doğumlu Tracy Letts'in, yine kendisi tarafından senaryoları yazılıp her ikisi de William Friedkin tarafından yönetilen "Böcek" (Bug) ve "Katil Joe" (Killer Joe) adlı eserleri de oldukça sersemleticidir (Tracy Letts, aynı zamanda bir tiyatro/sinema oyuncusu olup, "Who's Afraid of Virginia Woolf?" adlı oyundaki George rolüyle Tony Ödülü kazanmıştır). Oklahoma'nın kente uzak bir motel odasında geçen "Böcek", paranoya, komplo teorileri ve aşk hakkında sert bir hikayedir; "Katil Joe" ise, tamamıyla dejenerer bir ailenin cinayet, para, seks sarmalındaki tuhaf çatışmalarını konu almaktadır.

Letts, 2008 Pulitzer Drama ödülünü alan "Aile Sırları"nda, diğer iki eserindeki şiddet ve cinselliği (in your face'den gelen in-er-face theatre yani 'suratına tiyatro'), bu kez psikolojik sınırlar içinde, yine baskın biçimde kullanırken, modern Amerika'nın coğrafi olarak da ortasından yayılan, ruhsal ve bedensel mutsuzluğun insanları bir lanet gibi 'boğmasına' odaklanıyor. Kara bir

**KADINLARIN
MUHAREBELERİ
ŞEKLİNDE İLERLEYEN
FİLMİN ORTASINDA,
TÜM KARAKTERLERİN
YER ALDIĞI BİR YEMEK
SAHNESİ VAR Kİ,
SAVAŞ TAM BURADA
ŞİDDETLENİYOR.**

güldürünün dramla yer yer çılgınlaşmış şekilde kesiştiği anları çok fazla olan bir öykü bu.

Ağırlıklı olarak yapımcı kimliğiyle televizyon için üreten 6 Emmy ödüllü yönetmen John Wells'in konforu, oyun ile senaryonun aynı elden çıkması ve bir araya geldiklerinde dağları devirebilecek on iki oyuncuya sahip olması; zorluğu ise, zengin ve yoğun malzemeyi yaklaşık iki saatlik bir filmde dengeleri gözeterek kullanma mecburiyeti. Ancak filmi seyrettikten sonra, aile içinde art arda gelen krizlere, itiraflara, sürprizlere ve baskın oyuncu performanslarına karşın, tartımda bir sorun olmadığını rahatça söyleyebilmekteyiz.

Bu sorunsuzlukta senaryo tekniğine tamamiyle egemen Letts'in, seyirciye her karakterle ilgili yeterince ipucu verdiğini, sahnelerin sıralanışında ve iç dinamiklerinde her sözcüğün hikayenin yaşamsal hücrelerinden biri olarak kullanıldığını görüyoruz.

Örneğin, anne Violet Weston (Meryl Streep), ağız içi kanseriyle boğuşurken tam bir hap bağımlısı olmuş, hiçbir ayrıntıyı gözden kaçırmayan, ağzından ırkçı laflar bile çıkabilen agresif bir 'kaltak' ama zaman zaman algısı bulanıyor, kelimeleri toparlayamıyor, çocuklaşıyor. Seyirci olarak onun geçmişini

yazabilmenizi kolaylaştıracak ipuçları diyalogların içinde saklı zaten. Mesela, Violet, ona çok bağlı kız kardeşi, kısa boylu şişman fakat 'feleğin çemberinden geçmiş' Mattie Fae Aiken'i (Margo Martindale) işaret ederek, "Mattie, annemin 'dostlarından' biri çekiçle üzerime yürüdüğünde bana siper oldu, kafasına bakın çekiç izleriyle doludur" der.

Bir örnek de Karen'dan. Babaları, duyarlı-alkolik bir şair/yazar olan Beverly'nin (Sam Shepard) kaybolup intihar etmesinin ardından cenaze töreni için bir araya gelen üç kız kardeşten en uçarı ve pozitif olanı, evlenme vaadi almış olduğu sevgilisi İrlandalı-Alman Steve Huberbrecht (Dermot Mulroney) adlı 'anasının gözü' bir adama bağlanmış Karen'ın (Juliette Lewis), içten içe hiç de görüldüğü gibi olmadığını hissederiz. Karen, annesinin savaşmak için kendisine en yakın gördüğü Barbara'ya (Julia Roberts) dökülür: "Senin asla bilemeyeceğin, inanılmaz şeyler yaptım" der.

Kadınların muharebeleri şeklinde ilerleyen filmin ortasında, yönetmelerin korkulu rüyası olan, tüm karakterlerin yer aldığı bir yemek sahnesi var ki, savaş tam da bu alanda şiddetleniyor. Ama ne şiddet! Violet'in, Mattie hariç herkese farklı silahlarla saldırdığı, seyredene katıksız bir sinema keyfi veren bir savaş bu. Bu savaşın kırılğanları/zayıfları da var tabii: Uzakta yaşayan iki kızın aksine annesiyle ilgilenmek zorunda kalan ve ellilerine merdiven dayadığında teyzesinin oğlu 'Küçük' Charles'a gönlünü kaptırmış olan Ivy (Julianne Nicholson)... Sevecen babası Charlie'nin (Chris Cooper) ifadesiyle 'iyi bir insan' olan 'Küçük' Charles (Benedict Cumberbatch).

Peki savaş alanında tarafsız kalınabilir mi? Barbara'nın, daha genç bir kadın yüzünden ayrı yaşadığı kocası Bill (Ewan McGregor) ve 14 yaşındaki çok bilmiş kızları Jean de (Abigail Breslin), gerekli hasarları alacaklardır.

Ancak bittiğini sanmayın. Finale kadar yaşanacak şoklar, beyazların mutsuzluklarını besleyerek yalanlarla örülü düzenlerini devam ettirmelerinin teminatı olacaklardır. Bu topraklardaki saf gerçek, soykırımla derinlere itilse de, Violet'in Cheyenne yerlisinin kucasına bir çocuk gibi başını koyup şefkat araması anlamlıydı doğrusu.

"Trafik" (Traffic) ile Oscar kazanmış kurgucu Stephen Mirrione, filmin post prodüksiyon yıldızı.

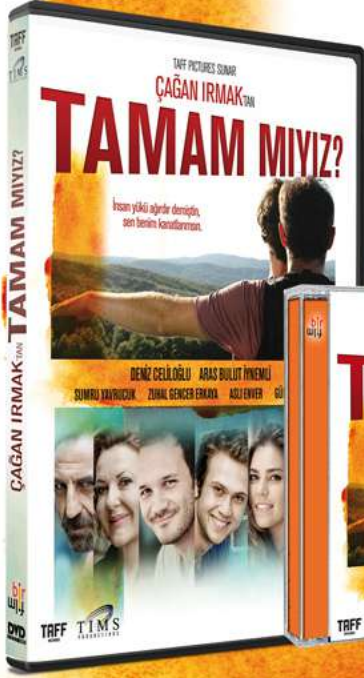
Sadece oyuncu dalında iki Oscar adaylığı, haksızlık!

TAFF PICTURES SUNAR

ÇAĞAN IRMAK'TAN

TAMAM MIYIZ?

İnsan yükü ağırdır demiştin,
sen benim kanatlarımsın.

DENİZ CELİLOĞLU ARAS BULUT İYNEMLİ

SUMRU YAVRUCUK

ZUHAL GENCER ERKAYA

ASLI ENVER

GÜRKAN UYGUN

ŞİMDİ DVD VE VCD'DE
TÜM SEÇKİN SATIŞ NOKTALARINDA!

TAFF

TİMS
PRODUCTIONS

bir
film

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

MEYDAN

ORİJİNAL ADI Al Midan

YÖNETMEN Jehane Noujaim

UYUNCULAR Ahmed Hassan,

Khalid Abdalla, Magdy Ashour,

Ramy Essam, Aida Elkashef

YAPIM 2013 Mısır-ABD

SÜRE 108 dk.

DAĞITIM M3 (Bir Film)

**“MEYDAN”I İZLERKEN
‘EVRENSEL’ OLANIN
NEYE BENZEDİĞİNE
DAİR NET FİKİRLER
EDİNİYORUZ.
DÜNYADA HAKLI
TALEPLERE SAHİP
BİREYLERİN ORTAK
NOKTASI: ÖZGÜRLÜK...**

BU BELGESEL HAKKINDA NE YAZSAK BOŞ! GÖRMEK LAZIM, HATTA DEFALARCA... HAZİRAN 2013’TEKİ GEZİ DİRENİŞİ’NDE korkusuzca haklarını talep eden, ‘tekmeyle kafa uzatan’ ve ‘özgür bir dünya’ özlemlerini haykıran gençlerin Mısırlı kardeşleri var “Meydan”ın (Al Midan) başrolünde. Ocak 2011’den bu yana süren mücadelelerini önce 30 yıllık Mübarek rejimine, orduya, ardından da Mursi’nin ‘baskı’yı katmerleyen ‘seçilmiş’ yönetimine karşı yapan Tahrir’in gençleri, tıpkı Gezi’nin gençleri gibi ne darbe istiyorlardı ne de özgürlüklerini hapseden rejimin iktidarda kalmasını. İstedikleri şey netti: ‘Bir’ olmak, birlikte yaşamak, özgür olmak...

Jehane Noujaim’in yönetiminde hayat bulan “Meydan”, birbirinden bağımsız bölük pörçük görüntüleri bir araya getirip etki yaratmak gibi ‘kolaycı’ bir yöntemin peşine takılmıyor. Mısırlı gençlerin mücadelesini ilk andan itibaren takip ediyor ve beş ana karakter (aslında üç de denebilir) üzerinden hikayeleştiriyor bütün bir süreci. Bu karakterlerden birinin Müslüman Kardeşler mensubu olması da meseleyi iyice açıyor ve çok boyutlu bir hale getiriyor.

“Meydan”ı izlerken ‘evrensel’ olanın neye benzediğine dair de net fikirler ediniyoruz. Dünyanın hangi köşesinde olursanız olun, haklı taleplere sahip bireylerin ortak bir noktada buluşmaları kaçınılmaz: Özgürlük... Baskı altına alınan, düşüncelerini dile getirmeleri engellenen, yaşam tarzları ötekileştirilen, adil bir sistem içinde var olmalarının önüne geçilen, ‘ölmekten beter’ edilen insanların ortak rüyası ‘özgürlük’. Bunun için feda edilebilecekler de sınırsız, tıpkı karşı taraftakilerin ‘güç’ü ellerinde tutmak için her şeyi ve herkesi feda etmeye hazır olmaları gibi. Bir ‘irade çatışması’ bu, dünyayı aydınlatmak isteyenlerle karanlığı daha da karartmak isteyenler arasında yaşanan. Kısa vadede ‘karanlık’ kazanıyor çoğu zaman, ama

uzun vadede ‘aydınlık’ın peşinde koşanların zaferi kaçınılmaz oluyor. Neredeyse ‘değişmez’ bir gerçeklik bu! “Meydan”, Mısırlı gençlerin ‘bir olma’ iradesinin karşısında saygıyla eğilmemize vesile olurken, bir yandan da umuda ışınıyor bizi.

Bu belgeselde boş yok desek yeridir. Her adımda bizi biraz daha ‘dolduran’, kimi zaman gözyaşlarımızı üstümüze başımıza saçan, bazı anlarda da öfke nöbetleri geçirmemize neden olan “Meydan”, ‘din eksenli siyaset’in üzerine de gidiyor, ‘ikiyüzlülük’ü ifşa ediyor. Mübarek sonrası iktidara gelen Mursi’nin Müslüman Kardeşler’inin orduyla yaptıkları anlaşmaysa soru sormanın anlamsızlaştığı, bizde de hakim olan ‘biat kültürü’nün ‘kirli’ resmini ortaya koyuyor. Özgür iradenin ‘sıfırlandığı’ bir inanç sömürsü bu, inancın sindirmeyle kontrol altına

alındığı. Evet, Mübarek rejiminden ‘inananlar’ da çok çekti vaktiyle, ama Tahrir’deki gençlerin yanında olmadılar, olamadılar. Liderlerinin emrinden çıkmaları mümkün değildi çünkü. Gençlerin acılarını hissetmişlerdir mutlaka, ama koşulsuz boyun eğmekten başka bir ‘hap’ sunulmamıştı onlara ve onlar da ‘iradesizce’ kabullendiler durumu.

“Meydan”da bütün bu aşamalar eksiksiz aktarılırken, gençlerin karşısında duran ve hangi noktada olurlarsa olsunlar onları ezmekten başka bir ‘çözüm’ bilmeyen iktidarların suratına da tükürülüyor bolca. Mübarek oluyor, ordu oluyor, Mursi oluyor ya da bir başkası, ama hepsi nasibini alıyor gençlerin öfkesinden. ‘Zamanı anlamayan’ iktidarların uzun sürelerle zirvede kalmalarının mümkün olmadığını gösteriyor bu durum. Ve belgeseli izlerken şunu kavırıyoruz: Bu

gençler, kendilerini ve zamanı anlayabilen birileri çıkana kadar sürdürecekler bu mücadeleyi.

Bunu Türkiye’nin gerçekleriyle eşleştirdiğimizde de farklı bir resim çıkmıyor ortaya. Çürümenin iyice netleştiği, buna karşılık örtme çabalarının da hoyratça devreye sokulduğu bir Türkiye için umut yokmuş gibi görünse de, Mısırlı gençlerin Türkiyeli kardeşlerinin pes edip kenara çekileceklerini sanmıyoruz. Çürümenin ‘normalleşmemesi’ için çıkaracakları sesin Gezi Direnişi’ni bile aşması beklenebilir...

Bu belgesel ne kadar çok izlenirse, özgürlük ve adalet de o kadar çabuk gelir (gelebilir).

Bu belgesel ne kadar az izlenirse, özgürlük ve adalet de o kadar uzak kalır (kalabilir).

**ÇÜRÜMENİN İYİCE
NETLEŞTİĞİ BİR
TÜRKİYE İÇİN UMUT
YOKMUŞ GİBİ
GÖRÜNSE DE, MISIRLI
GENÇLERİN TÜRKİYELİ
KARDEŞLERİ
KENARA
ÇEKİLMEMEYECİTİR.**

KAPİTAL

ORJİNAL ADI Le Capital

YÖNETMEN Costa-Gavras

OYUNCULAR Gad Elmaleh,

Gabriel Byrne, Natacha Régnier,

Céline Sallette, Liya Bebede,

Hippolyte Girardot

YAPIM 2012 Fransa

SÜRE 114 dk.

DAĞITIM M3 (Mars Production)

**'PARA'NIN ANLAMINI
YİTİRDİĞİ BÖYLE BİR
ZAMANDA, BİR
ZAMANLAR POLİTİK
SİNEMANIN
NABZINI TUTAN
COSTA-GAVRAS'TAN
"KAPİTAL" DÜŞÜYOR
KUÇAĞIMIZA.**

ZENGİNİN MALININ ZÜĞÜRDÜN ÇENESİNİ YORDUĞU GÜNLERDEN GEÇİYORUZ. HEM DE NE YORMAK! HER GÜN GÖZÜMÜZÜN önünden temsili banknotlar geçiyor, para lafının geçmediği bir sofraya oturmuyoruz, sıfırları hesaplamaya çalışıp da işin içinden çıkamadığımız bir dost meclisine rastlamıyoruz. Paranın, gündelik hayatımızdaki standart imajı bozuluyor. Para, artık bambaşka bir alemin itici gücü konumunda. Minibüste şoföre uzattığımız para ile her gün lafı edilen para arasında; birilerinin paylaşmadığı, harcamadığı, hiçbir yere sığdıramadığı para ile cüzdanımızda her an harcanmayı bekleyen para arasında büyük bir ayrışma, hatta kutuplaşma söz konusu. İşte bilinen anlamda 'para'nın anlamını yitirdiği böyle bir zamanda, bir zamanlar politik sinemanın nabzını tutan Costa-Gavras'tan, "Para efendimizdir" sloganıyla "Kapital" (Le Capital) düşüveriyor kucağımıza.

"Kapital" adını taşıyamayan, adının altından kalkamayan filmlerden. Kapitalizm çağında çekilen kapitalizm aynası filmlerin birçoğunda benzer bir sorun var. Zira her şey gibi kapitalizmin de kendisi, temsili ve algısı sürekli değişim halinde.

"Kapital" Avrupa'nın önde gelen bankalarının birinde yaşanan yönetim, yolsuzluk ve ego krizlerini bir bütünün parçaları şeklinde işlerken, aslında daha önce defalarca izlediğimiz bir kapitalizm kabusu manzarası çiziyor. Ne var ki, kapitalizmin hem eleştirisini hem de güzellemesini yaparken -hangisini yaptığının bir önemi yok- onun değişimini göz ardı etmek demode bir bakış açısını da beraberinde getiriyor.

Costa-Gavras eğer karanlık bir kapitalizm tablosu çizmek istiyorsa, bunu gözünü hırs bürümüş bir orta sınıf mensubunun savaş alanı üzerinden veya sistemin -zaten farkında olduğumuz- zenginleri daha da zenginleştirmek,

fakirleri daha da fakirleştirmek temelli gerçeği üzerinden tanımlamasına gerek yok. Hem hayatı boyunca sınıf atlamaya çalışan ve bunu ancak filmdeki gibi şans eseri gerçekleştiren CEO'yu hem de orta sınıfı ortadan kaldırmak için çaba sarfeden ve nihayetinde kutuplaşmayı yücelten, dokunulmazlıkları daha da dokunulmaz kılan sistemi çok iyi tanıyor ve biliyoruz. "Kapital" bütün bunları bizlere yeniden anlatmaya soyunuyor ve bu yüzden ziyadesiyle demode kalıyor.

Filmi izlerken, Costa-Gavras'a haykırmak istediğimiz cümle tastamam şu: "Bize bilmediğimiz bir şey söyle!"

Filmin belli ki çok hayati bulduğu ve ana karakterine ara sıra kameraya dönüp "Ben demiştim" bakışları attıran gelişmelerin hiç de ilginç olmadığı mevzusunda anlaştıysak,

“Kapital”e başka bir pencereden bakalım. “Demode mesaj” kaygısı bir kenara bırakılırsa, filme bir şirket gerilimi gözüyle bakmak mümkün elbette. Ama bu türde de bir tekrara imza atıldığı için, filmi öyle ya da böyle izlenir kılan tek şeye odaklanmak gerek: Ana karaktere... Zira saf ve söz dinler olduğu düşünülerek, sağlığı bozulan CEO’nun temsili olarak yerini alan ve bir piyon olarak kullanılması planlanan Marc Tournueil karakteri, en baştan beri hikayesini seyirciye kendi gözüyle ve kendi çıkarları üzerinden izlettiği için elimizdeki tek malzeme.

Costa-Gavras, komedi türünde isim yapmış Gad Elmaleh’e soğukkanlı, hırslı ve kötücül Marc Tournueil karakterini teslim ederek, seyircide bir soğuk düş etkisi uyandırmayı amaçlıyor. Bunda bir noktaya kadar da başarılı oluyor.

Tournueil, filmde seyirciyi tavlama ile değil, ona kaçınılmaz dünya düzenini anlatmakla görevli. Bu yüzden onunla özdeşleşmek gibi bir derdimiz yok. Doyumsuz Tournueil’in her an yaşadığı banka / şirket içi gerilimi oldukça tipik bir noktanın etrafında tur atarken, karakterin özel yaşamı karşımızda süregelen değişimi görünür kılmak konusunda çok daha etkili. Evliliği, aile içi ilişkileri, oğlunun hayatındaki yeri, sol görüşlü amcasında yarattığı hayal kırıklığı, metres edinme gayreti ve hüsrancı Tournueil’ü hiç değilse iki boyutlu olmaktan çıkarıyor. Hiç değilse!

Alkışlar Gad Elmaleh’e. Türlerarası sıçrama dediğin böyle olur!

Costa-Gavras’tan yeni başlayanlar için kapitalizm.

**“KAPİTAL” ZİYADESİYLE
DEMODE BİR FİLM.
İZLERKEN, COSTA-
GAVRAS’A HAYKIRMAK
İSTEDİĞİMİZ CÜMLE
TASTAMAM ŞU
OLUYOR: “BİZE
BİLMEDİĞİMİZ
BİR ŞEY SÖYLE!”**

SON KALAN

ORJİNAL ADI Lone Survivor

YÖNETMEN Peter Berg

UYUNCULAR Mark Wahlberg,

Taylor Kitsch, Emile Hirsch,

Eric Bana, Ben Foster

YAPIM 2013 ABD

SÜRE 121 dk.

DAĞITIM Chantier

**“SON KALAN”,
MUHTELİF
COĞRAFYALARA
DEMOKRASİ İHRAÇ
EDEN AMERİKA
UCUZCULUĞUNUN
DIŞINA ÇIKAMIYOR,
KENDİNİ FAZLA
CİDDİYE ALIYOR.**

HOLLYWOOD'UN POLİTİK CENAHİ FAYDACI BİR DÖNGÜNÜN İÇERİSİNDE... BU DÖNGÜNÜN BAŞLANGICINDAKİ DEVLET, kendi çıkarlarını gözetken politik hamleler yapıyor; medya, 'ortak çıkar' uğruna bu hamlenin gaz pedalına basıyor; manipüle edilmesi basit olan ve nihayetinde etkili sonuçlar doğuran sinema ise bu propagandanın bir aygıtı haline getiriliyor ve nabza göre şerbetler üretiyor. “Top Gun”dan, “Kurtuluş Günü”nden (Independence Day) ve “Zero Dark Thirty”den bu yana değişen hiçbir şey yok: Hollywood konformizmi ilelebet hüküm sürüyor!

Dardan genişçe doğru yol alalım. “Son Kalan” (Lone Survivor), son dönemde kısa aralıklarla karşımıza çıkan ‘direniş’ hikayelerinden bir tanesi... Yakın örneklerden ilki olan “Yerçekimi”nde (Gravity) Amerikalı bir astronot olan Ryan Stone, uzayda yapayalnız kalıyor ve rakip ulusların uzay araçları yardımıyla dünyaya dönmeye çalışıyordu. Bir diğeri, “Sona Doğru”da (All Is Lost) ise ‘Adamımız’, ‘gemiciğiyle’ muhtemelen Çin’deki çocuk işçilerin ürettiği ayakkabılarla dolup taşan bir konteynere çarptıktan sonra denizin ortasında hayatta kalmaya çalışıyordu. Politik tarafını su yüzüne pek çıkarmayan bu iki filmin ardından gelen “Son Kalan” ise direkt olarak ele aldığı dönemin devlet politikasına meşruiyet kazandırmanın peşinde.

“Son Kalan”ın yönetmeni Peter Berg’in coşkulu milliyetçi duygularına “Battleship”ten aşına olduğumuz söylenebilir. Berg, “Battleship”te ‘safkan’ bir Amerikalı olmanın keyfine ziyadesiyle varıyor, vardiıyor; ancak en azından bu esnada kendini fazla ciddiye almıyordu. “Son Kalan” ise baştan aşağı ciddi ve tavizsiz bir film. 2005 yılında, ‘Kırmızı Kanat’ operasyonu adıyla Taliban’ın önemli figürlerinden biri olan Ahmad Shah’ı ele geçirmek için yollanan dört kişilik bir SEAL

ekibi, en çok da kendi etik anlayışlarıyla yüzleşeceği bir serüvene atılıyorlar. Ekibin üç üyesi ağır şekilde yaralanıyor ve bu savaşı sürdürebilecek olan tek üye, Marcus Luttrell hayatta kalıyor. Luttrell, bu direnişinde her türlü kötülükle karşı karşıya kalıyor ancak iyi niyetini hiçbir an elinden bırakmıyor. Kısacası, “Yerçekimi”nin ‘uzay’ı ve “Sona Doğru”nun ‘deniz’inin yerinde bu kez “Son Kalan”ın Afgan ormanları var.

Bu noktada “Son Kalan”ın, olayları bizzat yaşayan Marcus Luttrell’in kitabından uyarlandığını eklemeliyiz. Bu bilgi, kendini bir anda Afganistan’da bulan Amerikalı bir askerin neler hissedeceğine ve hislerini nasıl dışavuracağına dair bir rehber olarak kabul görebileceği için önemli. Ancak Peter Berg, aslında sinemacı için önemli bir fırsat olarak

addedilebilecek kaynağına karşı sorgulayıcı ya da düşündürücü bir yaklaşımda bulunmuyor. Aksine, Luttrell'in başına gelenleri sadece milliyetçi ideoloji paradigmasının içerisinde ele alıyor. Bu kadar adamın dünyanın öteki ucunda ne yaptığını, neden orada olduklarını sormak yerine yapılan her şeyi iyi niyet sınırlarının içerisinde göstermeyi tercih ediyor. "Son Kalan", muhtelif coğrafyalara demokrasi ihraç eden Amerika ucuzculuğunun dışına çıkmak gibi bir çaba gütmüyor.

Filmin bu ucuz ve Hollywood için bile modası geçmiş yaklaşımının en büyük destekçisi de filmin her tarafına serpiştirilmiş olan tabiri caizse yüz kızartıcı ve adeta 'kavgada yazılmayacak' diyalogları... Çocuk yaşta bir insanı öldürmek üzerine dahi etik ve pragmatik tartışmalar yürütmekten geri durmayan, fırtına

evveli askeri ritüelleri uzun uzun göstererek akıl odasının surlarını pekiştiren bir film den söz ediyoruz. Bu sebeple sözüm ona iyi çekilmiş ve daha gerçekçi bir tona sahip bir 'Rambo'nun kime, ne yararı var diye sormak için doğru satırlardayız.

Çok daha ilgiye mazhar direnişlere tanıklık ettiğimiz günümüz dünyasında 'sıradan bir aksiyon filmi' kalıbının ötesinde irdelenmesi elzem olan "Son Kalan", bir propaganda mahsulü olarak kendi kitlesine ya da 'sinema sadece sinemadır' diyenlere hitap ediyor sadece. Bizden söylemesi.

Askerlerin dakikalarca yuvarlandıkları sahne 'iyi' olmasa da 'ilginç'.

Çok eskimiş ikna yöntemleriyle izleyeni çok hafife alması.

**'SIRADAN BİR
AKSİYON FİLMİ'
KALIBININ ÖTESİNDE
İRDELENMESİ
GEREKEN BİR
PROPAGANDA
MAHSULÜ OLARAK
KENDİ KİTLESİNE HİTAP
EDİYOR SADECE.**

KIŞ MASALI

ORJİNAL ADI Winter's Tale

YÖNETMEN Akiva Goldsman

OYUNCULAR Colin Farrell,

Jessica Brown Findlay,

Russell Crowe, William Hurt,

Jennifer Connelly

YAPIM 2014 ABD

SÜRE 118 dk.

DAĞITIM Warner Bros.

ÖYKÜNÜN İSKELETİ DOĞRU KURULMADIĞI İÇİN "KIŞ MASALI", HİÇBİR DAKİKASINDA MASALSI BİR TAT TAŞIMYOR. KADRO DA İŞE YARAMIYOR.

2 000 SONRASINDA VASATIN ALTINA DÜŞMEYEN (HATTA "BEN EFSANEYİM", "BEN, ROBOT" GİBİ İYİ İŞLERE İMZA ATAN senarist Akiva Goldsman'ın geçmişinde "Batman Ve Robin" (Batman & Robin), "Uzayın Derinliklerinde" (Lost In Space) gibi faciaların olduğunu neredeyse unutmuştuk ki "Kış Masalı" tam zamanında yetişti! Üstelik bu kez yönetmen koltuğuna da oturuyor ve asla hatırlamak istemeyeceğimiz bir filmi armağan ediyor gereksiz filmler albümüne!

Kötü adamlardan kaçan hırsız Peter Lake'in fantastik-romantik hikayesi kağıt üzerinde fena durmasa da ne fantastik unsurlar hakkıyla perdeye yansıyor ne de romantizm soslu ilişki bizi ikna edebiliyor. 1916 yılının New York'unda geçen hikayenin en büyük sorunu Goldsman'ın elindeki malzemeyi çöpe atması. Lake'in hırsızlık için girdiği evde tanıştığı ve âşık olduğu Beverly ile olan ilişkisi ve bu ilişkiyle filmin kötüsü Pearly Soames arasında kurulan bağlantı fazlasıyla zayıf; asıl kötü adamın ne istediği, amacının ne olduğu havada kalıyor. Kötü karakter kötü olamadığı ve

ortada 'uğruna ölünecek bir aşk' bulunmadığı için filmin ana karakteri Lake bir türlü kahraman olamıyor gözümüzde. Hal böyleyken 1916 ile günümüz arasında gidip gelen hikayenin tek dayanak noktası olarak 'sihir'in devreye girmesini bekliyoruz ama Goldsman bu kozunu da çocukların bile inanmayacağı hamlelerle heba ediyor. Zaten baştan öykünün iskeleti doğru kurulmadığı için "Kış Masalı", hiçbir dakikasında masalsı bir tat taşımıyor. Hikayenin en önemli unsuru olan 'büyülü at' bile 'bu filmde ne işim var' diye bas bas bağırıyor!

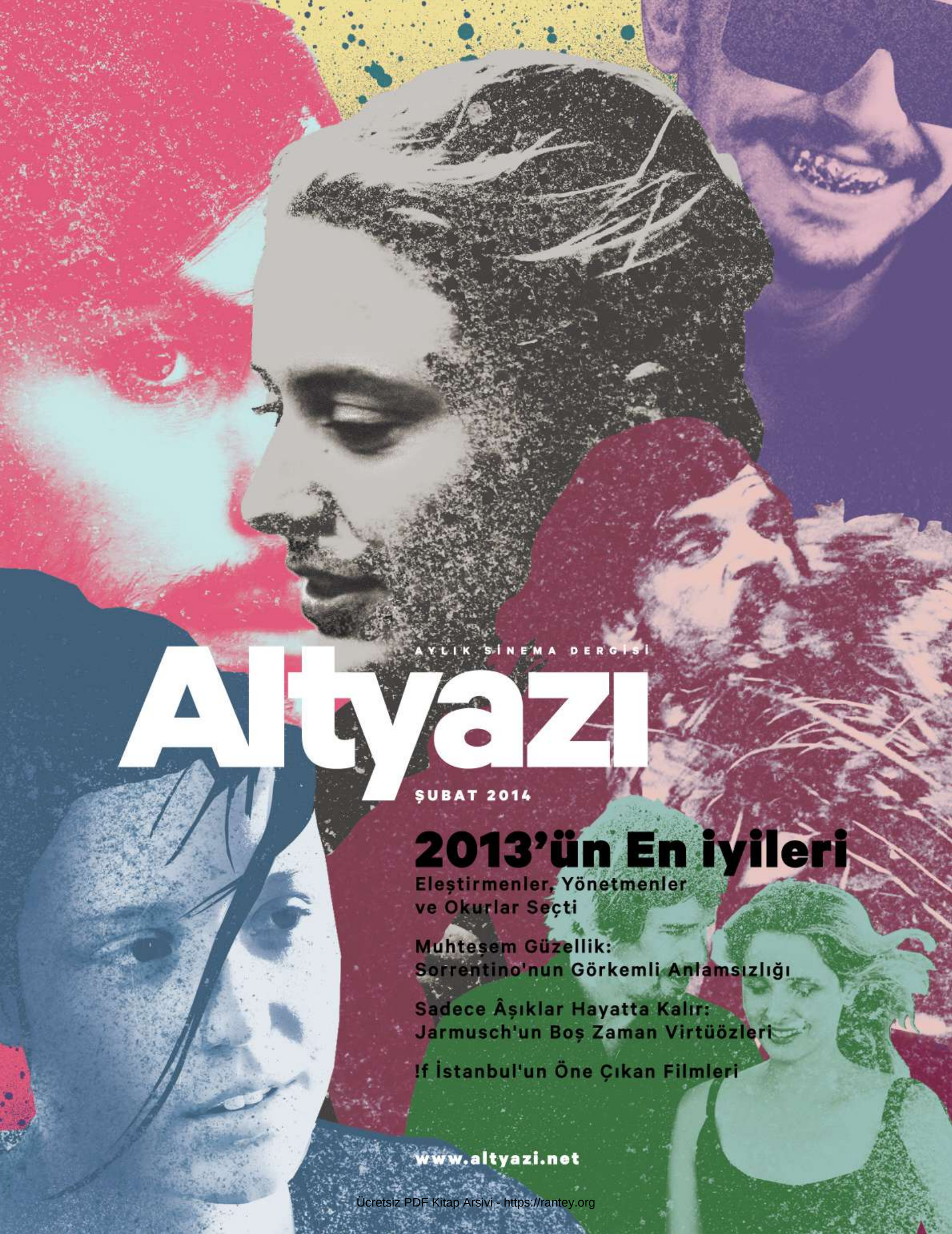
Colin Farrell, Jennifer Connelly, Russell Crowe, William Hurt, Will Smith'ten oluşan heyecan verici kadro bile işe yaramıyor. Kısacası, Akiva Goldsman'ın senarist olduğunu unutturacak kadar başarılı(!) bir film bu.

Her şeye rağmen Eva Marie Saint'i görmek.

Yargıç rolündeki Will Smith'li bütün sahneler.

Altyazı

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

ŞUBAT 2014

2013'ün En iyileri

Eleştirmenler, Yönetmenler
ve Okurlar Seçti

Muhteşem Güzellik:

Sorrentino'nun Görkemli Anlamsızlığı

Sadece Âşıklar Hayatta Kalır:

Jarmusch'un Boş Zaman Virtüözleri

İf İstanbul'un Öne Çıkan Filmleri

www.altyazi.net

GULYABANI

★
YÖNETMEN Orçun Benli
UYUNCULAR Deniz Uğur,

Ceyda Ateş, Melike Öcalan,
Didem Balçın

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 86dk.

DAĞITIM UIP (Muhteşem Film)

**NE GÜLDÜREN NE DE KORKUTAN
BU KORKU-KOMEDİNİN AKİBETİ
ŞÜPHE SİZ GİŞE BAŞARISINA
BAĞLI. YAKINDA DEVAM FİLMİ
KARŞIMIZA ÇIKABİLİR.**

SİNEMAYA POLİTİK KOMEDİ "BU SON OLSUN" İLE ADIM ATAN ORÇUN BENLİ, CİNEDERĞİ'YE VERDİĞİ SÖYLEŞİDE, 'BİZ'E ait bir korku filmi çekme arzusundan bahsediyor. Sinemamızda epeydir bu anlamda arayışlar sürüyor. Çoğu dinî motiflerle bezeli bu filmlerin karşısına Benli, Anadolu'ya özgü motiflerle çıkmak istemiş. Bir yandan da "Süt Kardeşler" in Gulyabani'sini cisimleştirip bir korku ögesine dönüştürmeye çalışmış.

Hikaye, Cüneyt Arkın'ın av evine giderek bir korku filmi senaryosu üzerinde çalışacak dört genç kadının etrafında örülür. Filmin başrolünü kapalı Duygu, filmin yönetmeni Murat ile beraber. Murat ise Güneş'in eski sevgilisi. Aslı sevgilisinin balık gibi yüzerken aniden boğulmasına seyirci kaldığı için vicdan azabı çekiyor. Yasemin ise henüz bilmediğimiz bir sebepten ötürü bütün gün içki içiyor. Filmin komedi üçlüsü köylüler (Mustafa Üstündağ, Sarp Bozkurt ve Orhan Eşkin) kızlara asılıyor. Falcı kadının bahsettiği Gulyabani ise dört kadının sayesinde kapalı kaldığı kuyudan çıkıp dehşet saçıyor.

Film, başından itibaren dört kadının 'kendi korkularıyla yüzleşme' fırsatı yakalayacağını fısıldıyor seyirciye. Gulyabani bu anlamda en azından karakterlerin bazıları için bir katalizör durumunda. Örneğin Duygu çocukken bir dolaba kapatılarak cezalandırılıyormuş, Gulyabani onu diri diri gömüyor ("Kill Bill'e selam). Yasemin'in korkusu her ne ise av evinin minyatürü içinde kayboluyor. Güneş ise Gulyabani'nin korku ile beslendiğine karar verip elde tüfek cesaretle savaşıırken bir yanlış anlama nedeniyle kuyunun dibini boyluyor. Fakat herkes geri dönebilir, zira Cüneyt Arkın yola çıkıyor! Finalin ucunu açık bırakan yönetmen yakında devam filmiyle karşımıza çıkacak gibi. Ne güldüren ne de korkutan bu korku-komedinin akıbeti şüphesiz gişe başarısına bağlı...

Köylülerin Gulyabani şakası yaparken 'gerçek' Gulyabani'nin terör estirmesi.

Gulyabani 'Ben bir maketim!' diye bağırıyor.

SÜRGÜN İNEK

YÖNETMEN Ayhan Özen

OYUNCULAR Hasan Kaçan,

Şebnem Sönmez, Fırat Tanış,
Cezmi Baskın, Vildan Atasever

YAPIM 2014 Türkiye

SÜRE 117 dk.

DAĞITIM Tiglon (Atmosfer Film)

**YAŞANMIŞ BİR OLAYDAN İLHAM
ALAN "SÜRGÜN İNEK"İN
İDDİASI, DARBİYİ VE İNEKTEN
BİLE VATAN HAINI YARATAN
ZİHNİYETİ ELEŞTİRMEK.**

YAKIN ZAMAN ÖNCE BİKET İLHAN'IN "YARIM KALAN MUCİZE" SINDE GÖRMÜŞTÜK ATATÜRK BÜSTÜNE YÖNELİK saldırıyı... Köy Enstitüleri'nin bağnaz zihniyete kurban edilişini anlatan bu filmin doruk noktasıydı, büstün yıkılması... Didaktik anlatım içinde bu sembol de fazlasıyla kör parmağım gözüne durumu yaşatmıştı seyirciye. Şimdi bambaşka bir türe ve bambaşka bir döneme dair bir yapımda, "Sürgün İnek"te yeniden karşılaşıyoruz büst vakası ile... Evet, hedefleri ve dönemleri farklı ama iki film de politik açıdan aynı oranda inandırıcılıktan yoksun...

"Sürgün İnek", postmodern darbe olarak adlandırılan ve 1000 yıl süreceği rivayet edilen 28 Şubat sürecinde geçiyor. Gerçekten de yaşanmış bir olaydan ilham alan filmin iddiası, darbeyi ve dolayısıyla inekten bile vatan haini yaratan zihniyeti eleştirmek... Ancak belli ki düşüncedeki hedef senaryoda şaşmış, filmin bütününde karman çorman, suya sabuna dokunmayan bir biçim almış. Darbe döneminde geçen bu filmde askerler, siyasilerden, bürokratlardan ve halktan

bile sağduyulu... O zaman suçlu kim? Filme göre birkaç kendini bilmez işgüzar bürokrat... Bu durum filmin sonlarına doğru daha farklı bir biçim alıyor ve olayların kaynağı, "Tosun Paşa"daki Tellioglu ve Seferoğlu Aileleri gibi birbiriyle çekişen iki köyün cehaletine bağlanıyor. Filmin sonunda geçen Atatürk'ün 'halkımız aslında cahil değildir' şeklindeki sözleri de, ne şiş yansın ne kebab anlayışının başka bir örneği...

Gezi süresinde 'park idrar kokuyor, orada gençler kalkan olarak kullanılıyor' şeklinde açıklamalar yapan Hasan Kaçan ile başından beri cesaretle Gezi direnişinin önsaflarında yer alan Şebnem Sönmez'in karı-kocayı canlandırması bile "Sürgün İnek"teki ideolojik kargaşanın belirgin bir örneği zaten. Keşke siyasi olaylara girmeden her şey salt komedi mantığıyla yapılsaymış...

Böylesi zengin bir oyuncu kadrosunu bir araya getirmek herkesin harcı değil...

Çiftin hayvan sevgisini, üstüne basa basa çocuklarının olmamasına bağlamak, neye delalet?

KAPRI YILDIZI OSCAR ADAYLARI

UNDER CAPRICORN (1949)

12 YEARS A SLAVE

AMERICAN HUSTLE

DALLAS BUYERS CLUB

GRAVITY

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
12 YEARS A SLAVE	★★★★	★★★★	★★★	★★★	★★★	★★★★★	★★★
AMERICAN HUSTLE	★★★★★	★★★★	★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
CAPTAIN PHILLIPS	★★★	★★★	★★	★★★	★★	★★★	★★
DALLAS BUYERS CLUB		★★★★		★★★	★★★	★★★	
GRAVITY	★★★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★	★★★★★	★★
HER	★★★★★	★★★★		★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
NEBRASKA		★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★★	
PHILOMENA					★★★		
THE WOLF OF WALL STREET	★★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★	★★★	★★★★★
ALL IS LOST	★★★★★	★★★	★★	★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
AUGUST: OSAGE COUNTY				★★★★★	★★★	★★★★★	
BEFORE MIDNIGHT	★★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★★★		★★★★★
BLUE JASMINE	★★★★	★★★★	★★★	★★★★★	★★★	★★★★★	★★★★★
THE BOOK THIEF					★★★		
DESPICABLE ME 2		★★★★		★★★	★★★		
FROZEN		★★★★		★★★	★★★		
THE GRANDMASTER		★★★			★★★	★★★	
THE GREAT GATSBY	★★	★★★	★★	★★★	★★★★	★★★	★★★★★
THE HOBBIT: THE DESOLATION OF SMAUG	★★	★★★		★★	★★	★★★	★★★
INSIDE LLEWYN DAVIS	★★★★★	★★★	★★	★★★★★	★★★	★★★★★	★★★
THE LONE RANGER	★★	★★★	★	★★★★★	★★	★★★	★★
LONE SURVIVOR	★	★★★			★		
MANDELA: LONG WALK TO FREEDOM							
PRISONERS	★★★★	★★★★			★★★		
SAVING MR. BANKS		★★★		★★★★★	★★★	★★★	★★★

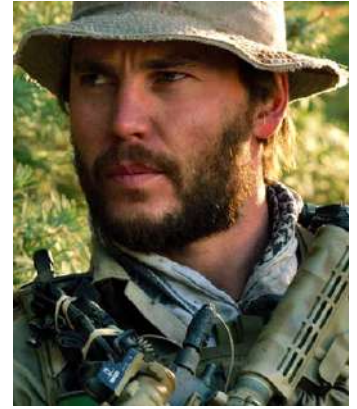
AİLE SIRLARI

KIŞ MASALI

MEYDAN

SON KALAN

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
AİLE SIRLARI				★★★★	★★★	★★★★★	
GÜLYABANI		★					
KAPİTAL			★★★★	★★★★			
KIŞ MASALI	★	★★		★★		★★	
MEYDAN				★★★★	★★★★★		
SON KALAN	★	★★★★			★		
SÜRGÜN İNEK	★			★	★★		
AŞK	★★★★★	★★★★★		★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★
BALAYI				★			
BI KÜÇÜK EYLÜL MESELESİ	★★			★★	★★	★★★★	
DAİRE		★	★★★★	★★★★	★★	★★	
EYYVAH EYYVAH 3	★★	★★★★		★★	★★	★★★★	
LEGO FİLMİ		★★★★★		★★★★			
MR. BANKS		★★★★		★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★
MUHEŞEM GÜZELLİK		★★★★		★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★
PARA AVCISI	★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★★
RECEP İVEDİK 4		★			★	★	
ROBOCOP	★★	★★★★		★★	★★		★★
SADECE AŞIKLAR HAYATTA KALIR			★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	
SONSUZ AŞK				★★	★	★★	
ŞARKI SÖYLEYEN KADINLAR		★★		★★★★	★★★★	★★★★	
VAMPIR AKADEMİSİ	★			★	★		
YASAK AŞK			★★★★		★★★★		★★★★
ACI		★★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		
YERÇEKİMİ	★★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★	★★★★★

İLK OSCAR'A DÖNÜŞ: “KANATLAR” (WINGS)

İlk Oscar ödülleri galibi, **William A. Wellman** imzalı “Kanatlar” (Wings), **148 dakikalık** uzunca süresine rağmen sıkmayan, zamana dayanmayı başarmış, **Oscar kazanmış ilk ve tek sessiz film** olma özelliğiyle bugün de izlenmeyi hak eden bir Birinci Dünya Savaşı öyküsü.

OSCAR ÖDÜLLERİ İÇİN GERİ SAYIM SÜRERKEN, ALIŞKANLIK GEREĞİ KİMİ ANSİKLOPEDİK BİLGİLER DE VERİLİR, NOTLAR DÜŞÜLÜR, SINEMA ENDÜSTRİSİNİN EN GÖSTERİŞLİ VE TİCARİ ödülleri tarihinde gezintilere çıkılır. Hangi ünlü ve başarılı yönetmen ya da oyuncu kaç kez aday gösterilmesine rağmen ödül alamadı, hangi ünlü isim protesto ederek ödülünü reddetti, en çok kazananlar kimler vb. konularda ‘şaşırtıcı’ vurgular yapılır. Ben de oyunbozanlık etmeyeyim, sonuçları meraklı ve heyecanlı bekleyen bir ruh halinde olmasam da ‘haftanın konusu’na uygun davranayım, “Trendeki Yabancı”yı Oscar atmosferinden uzak tutmayayım dedim. Ancak benimki biraz ‘uzun boylu’, 86 yıl öncesine, ilk Oscar ödülleri, ilk yılın en iyi yapımına, yani “Kanatlar” (Wings) filmine uzanan bir gezinti olacak...

1920’lerin başlarında oturduğu yönetmenlik koltuğunda 1958’e dek 86 filme imza atan William A. Wellman (1896-1975), Oscar tarihinde ipi göğüslemiş bu ilk ve tek sessiz yapımın ardındaki dehadır. Evet ‘deha’dır, çünkü “Chinatown Nights” (1929), “The Public Enemy” (1931), “Wild Boys Of The Road” (1933), “A Star Is Born” (1937), “The Ox-Bow Incident” (1943), “Yellow Sky” (1948) gibi günümüzde de rahatlıkla ve ilgiyle seyredilebilen filmleriyle tanınan Wellman’ın “Kanatlar”ı da en az Chaplin’in sessizleri kadar zamana dayanmayı başarmış, gerçekten çok sağlam bir film. Birkaç yıl önce seyrettiğimde bu ‘dayanma gücü’ne şaşırdığımı ve hayran kaldığımı peşinen söyleyeyim.

İki milyon dolarlık bütçeyle bir yılda çekilen “Kanatlar”, bir aşk ve savaş öyküsü getirir karşımıza. Memleketlerinde aynı kıza âşık olan, uçuşa tutkusuyla sarılıp sarmalanmış çocukluk arkadaşları Jack ve

David’in, Birinci Dünya Savaşı sırasında Fransa semalarında Almanlarla çarpışmalarını anlatır Wellman, Hope Loring ve Louis D. Lighton’ın senaryosundan hareketle. Savaş pilotu kahramanlarımız, girdikleri ilk hava çarpışmasında cesaret madalyası alırlar. Ortak aşkları Sylvia, zaman zaman kavga etmelerine yol açsa da ortak düşmanları Almanlar sayesinde her zaman dostluk ve dayanışma içinde olacaklardır. Bu arada Jack’e âşık olan Kadın Motorlu Ulaştırma Birliği’nden Mary de sevdiği adam için her türlü fedakarlığı yapacak karakterdedir.

Savaş dönemindeki Paris’in eğlence yaşamından aktarılan kesitler, Jack’in izinde sarhoş olması, ‘baloncuk’ fash ve otel odasında sızıp kalması gibi akılda kalan sahnelerle ilerleyen “Kanatlar”, havada çarpışan ve vurulan uçakların dumanlar içinde döne döne düşüşlerini, hava düellolarını da etkileyici bir sinematografiyle, gerçekçi bir dille günümüze taşımakta. Wellman, özellikle Almanlara ait iki savaş balonunun Jack tarafından vurularak düşürülmesini ve içindeki askerlerin paraşütle atmalarını müthiş kotarmış. Bizzat yönetmenin de Birinci Dünya Savaşı’nda pilotluk yaptığını ve filmdeki uçak sahnelerinin herhangi bir film hilesine başvurulmadan çekilmiş olduğunu not düşeyim.

Yerde de havada olduğu kadar başarılı Wellman’ın kamerası. Cephe savaşları özellikle... Alman makineli tüfek yuvasının

müttefik tankı tarafından ezilmesi sahnesi örneğin, kolayca unutulacak gibi değil.

Filmin en ‘yaralayıcı’ anları, David’in uçağının Almanlar tarafından vurulmasından sonra belirmekte. Jack, arkadaşının intikamını almak için uçağına atladığı gibi Almanlara saldırır. Ancak David, uçağı düşmekle birlikte ölmemiş, hatta bir Alman uçağını kaçırdıktan sonra Amerikan hatlarına inmek için havalanmıştır. Jack,

yanlışlıkla David’in uçağını da vurur ve arkadaşının ölümüne neden olur.

“Kanatlar”ın en ilginç yanlarından biri de Gary Cooper’ı küçük bir rolde görmek oldu. Cooper, iki arkadaşla aynı çadırdaki kalan pilotlardan biri ve bir hava çarpışmasında öldürülüyor. 30’a yakın filmde çok küçük roller üstlendikten sonra bu filmde dikkat çekmiş ünlü oyuncu, ki gerçekten o kısacık rolde kendisini fazlasıyla belli ediyor...

148 dakikalık uzunca süresine rağmen sıkılmadan izlenen, ‘en iyi film’ Oscar’ının yanında Roy Pomeroy’a da ‘en iyi efekt’ dalında ödül getiren “Kanatlar”, tabii ki ‘Amerikan vatanseverliği’ propagandası yapmaktan geri durmayan tipik bir ‘Oscar filmi’ ama bir yerlerden edinip seyretmenizi de hararetle öneririm.

Wellman’a, Jack’i canlandıran Charles Rogers’a, Richard Arlen’a (David), Clara Bow’a (Mary) ve Jobyna Ralston’a (Sylvia) yıllar sonrasında saygılarımı sunuyorum.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

AY

Bernardo Bertolucci'nin “Konformist”, “Paris’te Son Tango”, “1900” gibi en sarsıcı yapıtlarını arka arkaya sıraladığı 1970’lerde çektiği **“Ay” (La Luna)**, içeriği itibariyle pek çok ülkede sinemaseverlere ulaşmakta zorlandı elbette. Ancak **Türkiye’deki sansür macerası** bir başka hikaye.

1989 YILINDA 8. KEZ DÜZENLENEN İSTANBUL FİLM FESTİVALI’NDE, O DÖNEM “SON İMPARATOR”LA (THE LAST EMPEROR, 1987) HEM

dokuz Oscar kazanan hem de böylelikle adını geniş kitlelere duyuran Bernardo Bertolucci adına bir toplu gösteri düzenlenir. Ustanın 1960’lar ve 70’lerde çektiği yapıtların arasında “Ay” (La Luna) da vardır. 1979’da çevrilmesine karşın ülkemizde 10 yıl gecikmeyle gösterilebilen bu yapıt, sinemaseverler tarafından beğeniyle karşılanır. Ancak “Ay”, konusu itibariyle herkesin rahatça izleyebileceği bir film değildir.

Kocasının ani ölümü üzerine, 15 yaşındaki oğluyla birlikte İtalya’ya giden Amerikalı opera şarkıcısı Caterina’nın öyküsünü anlatır yapıt. Oğlu Joe’nun uyuşturucu batağına sürüklendiğini fark eden Caterina, onu kurtarmak için çabalar, ancak bu yakınlaşma enste de dek uzanacaktır...

En büyük tabular arasında başı çeken ‘enst’e, diğer çoğu filmin aksine

‘karalamadan’, gayet ‘içeriden’ ve aynı oranda ‘mesafeli’ yaklaşan “Ay”, daha festivalde gösterilmeden sansüre takılır. Özen Film tarafından ithal edilen ve ticari gösterimden önce festivale verilen “Ay”, Kültür ve Sanat Eserleri İstanbul Bürosu’nun alt komisyonu tarafından “genel ahlaka ve yerleşmiş toplumsal ahlak kurallarına aykırı” bulunarak ‘reddedilir’. Üst komisyon ise ancak beş sahnesi sansürlendikten sonra gösterime girebileceğine karar verir.

Özen Film yetkilileri, filmin en ufak bir şekilde sansüre uğramasını kesinlikle kabul etmediklerini belirterek idari mahkemeye başvurur. Ve nihayet film Danıştay kararıyla, 1989’un Eylül ayında kesintisiz olarak sinemalara gelir. Her şey yolunda gibi gözükürken, kasım ayında Ankara’dan bir haber düşer gazetelere... “Ay”, Metropol sinemasında 10 dakikası kesilmiş olarak gösterilmektedir. Sinema yöneticisi, filmin kendilerine böyle geldiğini beyan ederken, Özen Film de hiçbir şekilde kesinti yapmadıklarını

söyler. Bir ihtimal, süresi uzun olan film, seanslara uysun diye ‘kırılmıştır’(!).

Aradan üç yıl geçer... TRT tekeli çoktan kırılmış, özel kanallar açılmış, RTÜK denen bela ortalıkta olmadığından nice güzel film sansürsüz olarak TV’de gösterilmeye başlanmıştır. Show TV, günler öncesinden 15 Mayıs 1992 gecesi “Ay”ı göstereceğini duyurur. “Tutti Frutti”lerin, “Emmanuelle”lerin cirit attığı sansürsüz ekranda “Ay”ı izleyebilmek, sinemaseverler için bir ayrıcalık olacaktır. Ancak film saatinde ekran başına geçenler, bambaşka şeylerle karşılaşır. Kanal alt yazı geçerek, gelen tepkiler sonucu filmi kaldırdıklarını duyurur.

Türk seyircisi, henüz RTÜK devreye girmeden kendi sansür mekanizmasını ‘baskı’ kullanarak oluşturmuş ve Show TV’yi telefon yağmuruna tutmuştur. Bir yetkili şu açıklamayı yapar: “İzleyicilerden çok sayıda tepki telefonu geldiği için yayından kaldırmak zorunda kaldık. Arayanların hepsi de ‘Biz Türk toplumuyuz ve anne ile oğul arasındaki enst öğeler taşıyan bir film toplumumuzla bağdaşmaz.’ diyerek tepkilerini dile getirdiler.”

Böylelikle özel kanallardaki ilk sansür olayı da tarihe geçmiş olur. “Ay”, birkaç yıl sonra Türk televizyonlarında ilk ve son kez olmak kaydıyla bir gece yarısı CINE5 adlı paralı kanalda gösterilir. Sinemaseverlere, bugün filmin DVD’sini herhangi bir DVD dükkanından bulabileceklerini hatırlatalım.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

AH GÜZEL İSTANBUL

Türk sinemasında izleyenlerin unutmadığı iki **Haşmet** vardır: “**Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni**”nin Haşmet Asilkan’ı ve **Atıf Yılmaz**’ın 1966 yapımı muhteşem filmi “**Ah Güzel İstanbul**”un ‘beyefendi’ Haşmet İbriktaroğlu’su... **Sadri Alışık**’ın unutulmaz performanslarından birini sergilediği bu karakter, **küçük dünyasında** yaşayan bir adamın, hayatına balıklama dalan bir genç kızla birlikte **değişip dönüşmesini** getirir yamacımıza.

TÜRK SINEMASININ BÜYÜK YÖNETMENİ ATIF YILMAZ’IN EN GÜZEL FİLMLERİNDEN BİRİ, HİÇ ŞÜPHE SİZ “AH GÜZEL İSTANBUL”DUR. SAFA ÖNAL’IN KİMİ ZAMAN DİDAKTİK DİYALOGLARA BAŞVURSA DA MELANKOLİK SENARYOSU, SADRI ALIŞIK VE AYLA ALGAN’IN SON DERECE SAMİMİ PERFORMANSLARI VE ATIF YILMAZ’IN HER ZAMANKİ gibi yine risk alan (baş karakter daha filmin en başında seyirciye bakarak konuşur) ama arızasız yönetimiyle her daim akla geldiğinde hoş duygular yaratan bir film olmuştur...

Haşmet İbriktaroğlu, hayatı çileler içinde geçmiş ve sonunda kendisini alkole bırakmış eski bir İstanbul beyefendisi. Hiç evlenmemiştir çünkü aradığı gibi biriyle bir türlü yolu kesişmemiştir. Belki biraz da çekinmiştir. Şöyle konuşur filmin başında bir yerinde: “Orta halli aileden gelme kız yükselmek ister; sinema, tiyatro, eldiven, manto ister. Okumuş kadın iyidir, hoştur ama adamı diken üstünde oturtur. Zengin kadına da ya jigolo olursun ya da köle...” Haşmet Bey, kendi samimiyetini ve iyiliğini başka bir insanda bulamamıştır..

Bestekardır aslında ama alkole kapıldıktan sonra da sokak fotoğrafçılığıyla geçinmeye çalışır. Hayatına bir gün Ayşe (Ayla Algan) adlı gencecik bir kız girer. Şarkıcı ve ‘artist’ olmak için evinden kaçan bu saf kızin Haşmet ile tanışması, Ayşe’nin Haşmet’i fotoğraf çekerken

görüp ondan ‘artistik’ bir fotoğrafını çekmesini istemesiyle gerçekleşir. Haşmet bu genç kızda artık çevresinde pek rastlamadığı bir şeyler görür: samimiyeti, bozulmamışlığı ve masumiyeti. Haşmet bu ümitsiz derecedeki saf kızin fotoğrafını çekerken onun hayallerini dinler ve kendisini harcamak üzere olan temiz bir kız görür objektifinin önünde. Bir süre sonra yine, tam da tacize uğrayacağı zaman rastlar Ayşe’ye. Dayanamayarak duruma müdahale eder ve artist olma hayalleriyle kandırılmak üzere olan Ayşe’yi kurtarır istismarcı adamların elinden.

Haşmet’in gönlü zengindir fakir olsa bile. Deniz kenarındaki gecekonduşunda Ayşe’ye yer açar. Ona İstanbul’un ne kadar güzel olduğunu ama içinde yaşayanların onu ne kadar kötüleştirdiğinden bahseder. Haşmet, İstanbul’un giderek bozulduğuna, şarkıların ve bestelerin bile eski tadının ve duygusunun kalmadığına dikkat çeker. Günümüze o kadar yakın saptamalarda bulunur ki bugün bile izlediğimizde şaşırmamak elde değildir. Mesela bir yerde “Milli hastalığımız her şeyin kolayına kaçmak” der. Yine filmin bir yerinde dediği gibi “Her şey biz hiç gayret etmeden yolunda gitse keşke”dir...

“Ah Güzel İstanbul”u iki açıdan değerlendirmek lazım. Birincisi,

aslında İstanbul'un değişen çehresinden, içini oluşturan toplumun da değişmeye yüz tutmasından bahseder film. Atıf Yılmaz'ın çoğu filminde vurguladığı kasaba toplumundan büyük şehir kalabalığına geçişte yaşanan sorunlar alttan alta hissettirir kendisini. Haşmet İbriktaoğlu bu değişen toplum içerisinde değişmeyen, özünü koruyan ve bu yüzden de düşmeyi göze almış bir beyefendidir. İnsanların 'kendileri gibi' olmamalarını, artniyetliliklerini ve iki yüzlülüklerini eleştirir. Maske takanlardan nefret eder. Değişen koşullar içerisinde bir müddet sonra bestekar olarak varolamayacağını anlamıştır. Alkol hayatına girince de kendi küçük İstanbul'unu boğaza bakan bir gecekonduya sığdırıvermiştir. İstanbul'un değişimini toplumun 'batı medeniyeti'ni de yanlış içselleştirdiğine bağlar. Bunun da en bariz göstergesini müzikteki yozlaşmayla tarif eder.

Haşmet Bey'i bu küçük dünyasından, şehrin kıyısından Ayşe çıkarır dışarı. Haşmet son bir umutla Ayşe'yle eski günleri yakalayacağını düşünür. Oysa Ayşe bilinçsizce değişime uyma taraftarıdır... Haşmet'i yine derin bir hayal kırıklığı beklerken film yine de bizden istediğimiz finali esirgemez...

Filmin değerlendirilmesi gereken ikinci açısı da, küçük yerden büyük şehire kaçan kasabalı kızın dramını anlatan sürüyle filme rağmen

bu kadar samimi, en karamsar anlarında bile bu kadar ümitli, bütün melankolisine rağmen yer yer komik de olabilen bir film olmasıdır.

Atıf Yılmaz şüphesiz Sadri Alışık'ın yaşayan yüzünü, içli sesini maksimum düzeyde kullanır filmde. Yukarıda da değindiğimiz alafranga-alaturka ilişkisine yönelik eleştiriyi senaryo zaman zaman didaktik diyaloglarla fazla açıktan dillendiriyor olsa da Sadri Alışık'ın sesiyle, yüzüyle ve tüm bedeniyle oluşturduğu o sıcak 'persona'sı bu handikapa takılmamamızı sağlıyor bizim.

Senaryosunun 'zamansızlığı', yönetiminin kusursuzluğu, komedi, taşlama ve melankoli dozunun filmin bütün bileşkeleriyle ustaca dengelendiği, Sadri Alışık'ın koşup sarılmak isteyeceğiniz kadar etkileyici olan samimi performansı ve Ayla Algan'ın sevimli oyunuyla "Ah Güzel İstanbul", Atıf Yılmaz'ın kuşkusuz en güzel filmlerinden biridir. Filmin uluslararası bir ödülü de vardır. İtalya'da San Remo'da düzenlenen Bordighera Güldürü Filmleri Şenliği'nde "Gümüş Ağaç Plakası" ödülü kazanmış bir filmidir.

"Ah Güzel İstanbul" özellikle de 'kentsel dönüşüm' adı altında tahrip edilen bir İstanbul'un bu 'bilinçsiz', 'tarihsiz' ve de talihsiz dönüşümüne ta 1966'dan gönderilmiş bir çılgıktır aynı zamanda!

KORKUYLA UYANMAK

“Korkuyla Uyanmak”ın (**Wake In Fright, 1971**) konusuna bakıp, klasik bir ‘hasta zihinli taşralılar, şehir çocuğuna dünyayı dar ederler’ hikayesi olduğunu sanmayın. **‘Avustralya Gotiği’** diye bir tür olsaydı kesinlikle en önemli örneklerinden sayabileceğimiz film, aradan geçen ortalama 35 senelik zaman zarfından sonra **2009 senesinde DVD’ye basıldı**. İyi ki de basıldı zira **önümüzdeki eser ‘zamansız’** olarak tanımlanmayı sonuna kadar hak ediyor.

1971 SENESİNDE CANNES FİLM FESTİVALİ’NDE ALTIN PALMİYE İÇİN YARIŞAN İKİ AVUSTRALYA FİLMİ VARDI. HER İKİSİ DE AVUSTRALYALI OLMAYAN YÖNETMENLER TARAFINDAN ÇEKİLEN FİMLERDEN “KORKUYLA UYANMAK”IN (WAKE IN FRIGHT) HİKAYESİ, NICOLAS Roeg’in “Sonsuz Çöl”ünden (Walkabout) çok daha farklı bir yerde duruyor. Tıpkı “Sonsuz Çöl” gibi olumlu seyirci ve eleştirmen tepkileriyle karşılaşan “Korkuyla Uyanmak”, ilerleyen yıllarda tam bir kayıp film hüviyetine büründü. “Sonsuz Çöl”ün aksine gerçekçilik konusunda sınırları zorlayan bir deneyim olan “Korkuyla Uyanmak” hakkında Martin Scorsese’nin yaptığı ‘sevdiğim kadar rahatsız oldum’ yorumu film hakkında bize ilk ipuçlarını veriyor aslında...

Bir süre sonra istismar filmi gibi dar bir kalıba yerleştirilen ve Amerika’da ‘grindhouse’ seyircisine “Outback” adıyla pazarlanan “Korkuyla Uyanmak”, aradan geçen ortalama 35 senelik zaman zarfından sonra 2009 senesinde DVD’ye basıldı. İyi ki de basıldı, zira önümüzdeki eser ‘zamansız’ tanımlamasını sonuna kadar hak ediyor.

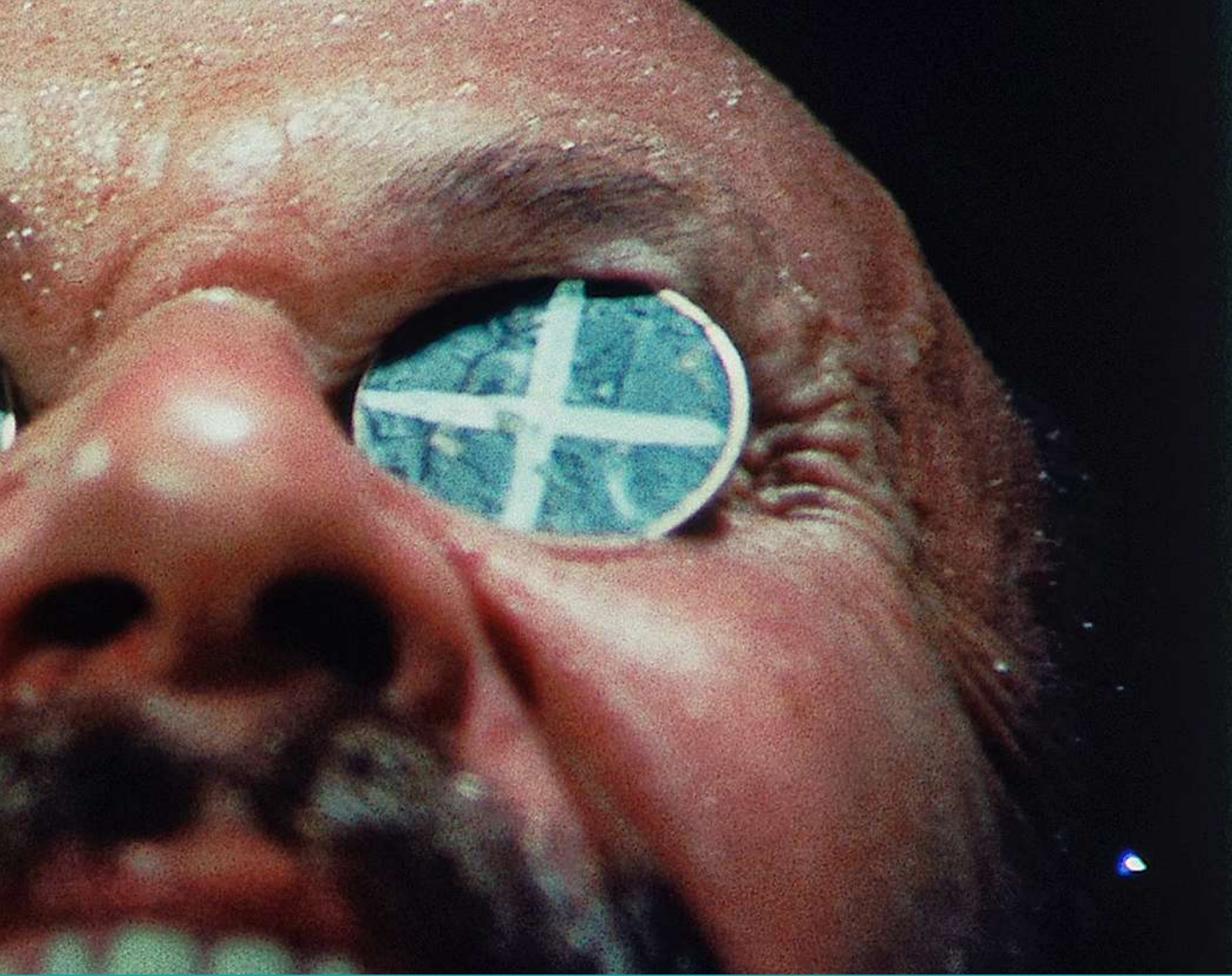
Kameranın 360 derece dönerek yaptığı, Avustralya çölü içerisindeki ufak yerleşim kümeleri odaklı açılış sekansı ve bu sekansa eşlik eden müzikle, Leone filmlerinin ağırbaşlı, dramatik sinematografisini iliklerimizde hissettireceğini kulağımıza fısıldayan film, yeniyetme bir

öğretmen olan John Grant’ın hikayesi. Tiboonda adlı bir taşra kasabasında sayısal olarak oldukça az öğrenciye ders veren Grant, mesleğinin bu ilk aşamasından olabildiğince kısa sürede kurtulmak için gün sayıyor. Aslen Sydney’de yaşadığını Noel tatili için aldığı tren biletinden anlıyoruz. Hayatının bundan önceki kısmında büyük bir metropolde yaşamakla, şu andaki süreç arasında dağlar kadar fark var anlayacağınız...

Grant, yolculuğu için günde bir kere geçmekte olan trene biniyor, uçak için aktarma yapması gereken, yerlilerinin kısaca Yabba olarak adlandırdıkları Bundanyabba’da inerek hayatının en büyük hatasını yapıyor. Burada karşılaştığı agresif ev sahipliği, alkol, kumar, av ve erkek hegemonyasındaki hayat tarzı daha önce deneyimlediği hayattan çok farklı ve Grant’in eğitimli kimliğinin ona pek bir faydası yok.

“Korkuyla Uyanmak”ın konusuna bakıp, klasik bir ‘hasta zihinli taşralılar, şehir çocuğuna dünyayı dar ederler’ hikayesi olduğunu sanmayın. Film boyunca Grant’in başına gelen her şeyin, tamamen Grant’in seçimleri doğrultusunda vuku bulması “Korkuyla Uyanmak”ı farklı bir konuma yerleştiriyor. Su içmek yerine deyim yerindeyse ‘biranın su gibi aktığı’ bara girişinden, orada edindiği arkadaşla, barın arka tarafında gerçekleşen kumar zirvesinden, tüm parasını

kaybettikten sonra kabul ettiği davete kadar 'hayır' seçeneğini kullanmak için birçok fırsatı oluyor Grant'in. Ancak o, hatalı seçimlerinin getirisi olarak bazı insanlara bağlı, beş parasız ve Yabba'nın bir haftalık zorunlu misafiri olarak buluyor kendini.

Aslında kimsenin Grant'e zarar vermek, onu hor görmek, onun üzerinden avantaj teşkil etmek gibi bir düşüncesi yok. Aksine herkes çok kibar ve davetkar. İşte agresif ev sahipliği tanımı da tam bu noktada devreye giriyor. 'Hayır' içinde şüpheler barındıran bir cevapsa eğer, Yabba halkı nazarında bir müddet sonra 'evet' e dönüşmesi kaçınılmaz. Onlar kötü insanlar değiller, ancak hayat tarzları Grant'i boğabilecek kadar fiziksel ve psikolojik şiddet içeriyor. Ana karakterimizin alkolik, pislik içinde ve evsiz bir 'hiç kimse' ye doğru evrilişini, daha ziyade karanlığa doğru inişini izliyoruz yönetmen Ted Kotcheff rehberliğinde.

Grant, Yabba'da yaşayan insanların değil, Yabba'nın sıradaki kurbanı sanki. Ted Kotcheff bunu bize hissettirmek için son derece ağır bir tempoda, zihinlerimize kazınacak gayri resmi bölümler kurgulamış kafasında. Beyaz bir teni ertesi gün kırmızıya çevirecek havasının da etkisiyle tere bulanmış bir sürü adamın günlük alışkanlıklarının geçtiği mekanlar, bu mekanların içini dolduran insanların bir sonraki hareketlerinin belirsizliği etraf aydınlıktan yıkılıyorken bile inanılmaz

bir klostrofobi duygusu salıyor içimize. Modern adam ise her an diken üstünde, onu buradan çıkaracak uçak parasının peşinde koşuyor.

Hikayenin anahtar figürü 'Doc' Tyden'e ayrı bir parantez açmak gerekiyor. Donald Pleasence tarafından büyük bir aşkla oynanan bu karakter, Grant'in Yabba'daki ruhani rehberi olarak tasvir ediliyor. Para kullanmayan, çoğu zaman alkolünü kendi üreten, yıkık dökük bir kulübede hayatını sürdürürken ev arkadaşları böcek ve sineklerle iyi anlaşılan eski bir doktor. Doktorluğu döneminde o da büyük kentlerin ufak bir parçasıyken şimdi vahşi yaşamı seçmiş. Hâlâ opera dinliyor ve Sokrates'ten alıntılar yapıyor ancak zaman onu bir barbara çevirmiş. Grant'in Yabba'da bir süre daha kaldığında olacağı kişi 'Doc' Tyden.

Kendine görece olarak en yakın kişiyi bulması Grant için bir şans. Ama bu görecelik hiç de azımsanmayacak iletişim krizlerini beraberinde getiriyor. Aralarındaki homo-erotik göndermeleri gözden kaçırmak imkansız ve Grant'in zihnini tamamen sağlıksızlaştıran en önemli olaylar da doktorla birlikteyken vuku buluyor. Filmin senelerdir konuşulan, Ted Kotcheff'e 'bu sahneler gerçek kanguru avları esnasında çekildi' açıklamasını yapma zorunluluğu hissettiren, 'erkekliği kanguru ile çıplak elle dövüşerek ispatlama' sahneleri, en baba korku filmlerinden daha ciddi gerilim unsuru barındırıyor mesela.

YERÇEKİMİ

ORJİNAL ADI Gravity

YÖNETMEN Alfonso Cuarón

OYUNCULAR Sandra Bullock,

George Clooney, Ed Harris

YAPIM/SÜRE 2013 ABD - İngiltere, 87 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2:35:1, 5.1 DD İng. 2.0 DD Tr.

ŞİRKET Tigon (Warner)

**“YERÇEKİMİ” ASLINDA
PERDEDE GÖRÜLMESİ
GEREKEN BİR FİLM,
ZİRA ETKİLEYİCİLİĞİNİ
ORADAN KAZANIYOR.**

ALONSO CUARÓN “BÜYÜK UMUTLAR” (GREAT EXPECTATIONS), “ANANI DA” (Y TU MAMA TAMBIEN) GİBİ İLK FİLMLERİNİ çektiğinde bir bilim-kurgu yönetmeni olacağı düşünülmemiştir muhtemelen. “Son Umud”un (Children of Men) ardından ise Cuarón’un ne kadar iyi bir ‘öte dünya’ yaratabileceğini gördük. Bu yüzden uzay boşluğunda sallanan bir Cuarón filmi çekiciydi.

Proje aşamasındayken bile çok konuşulan “Yerçekimi”, uzayda mahsur kalmış iki insanın, Ryan ve Matt’in yeniden dünyaya dönme çabası. Bir süre sonra ise sadece Ryan’ın kendi mücadelesine dönüşüyor. Bütünü uzayda geçerken seyirciyi sıkmayan aksine boşlukta sallanma hissini birebir şekilde geçiren etkisiyle baştan sona sürükleyici bir şekilde ilerleyen film her anını dolduruyor. Böyle bir atmosferi kurup seyirciyi içine çekerek ve hiçbir şekilde dikkatini dağıtmadan gerilimli bir konsantrasyonun içinde tutmayı başaran “Yerçekimi”nin en büyük albenisi de bu. Sonuçta her türlü sıkışmışlığın ön plana çıktığı filmler karakterin içinde bulunduğu durumdan bir an önce ve çeşitli manevralarla

kurtulması gereği ile mekan neresi olursa olsun insanın yaşadığı panik ve açmazlar üzerinden ilerler. “Yerçekimi” bunun üzerine bir de atmosferin sonsuzluğa uzanan boşluğunu koyduğunda son yılların en önemli bilim-kurgu filmlerinden birini izlediğinize ikna oluyorsunuz.

Sinematografik olarak bilim-kurgu türünün hakkını veren “Yerçekimi” teknik anlamda da sorunsuz bir yapım. Sadece iki oyuncuya sırtını dayayan filmi Sandra Bullock’un zayıf ve fazla göstermeci oyunculuğu zedeliyor. Yarısına kadar gelmeden ekranı terk eden George Clooney ise uzay boşluğu için fazla karizmatik. “Yerçekimi” aslında perdede görülmesi gereken bir film, zira etkileyiciliğini oradan kazanıyor. Yine de türünün son yıllardaki en önemli örneklerinden biri olan “Yerçekimi”ni bir şekilde görmekte fayda var.

Bittiğinde uzay yolculuğu yapmışçasına gerçek bir his bırakıyor.

George Clooney’in canlandırdığı Matt karakterini biraz daha görebilirdik.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

ACI

ORJİNAL ADI Pieta

YÖNETMEN Kim Ki-Duk

OYUNCULAR Jo Min-Soo, Lee Jeong-Jin,

Woo Ki-Hong, Kang Eunjin

YAPIM/SÜRE 2012 Güney Kore, 99 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD Korece

ŞİRKET Bir Film

**KIM KI-DUK,
"ACI"DA GÜNEY
KORE SİNEMASININ
'EKSTREMİST'
KANADINA UZANIYOR.**

EN ÜNLÜSÜ MICHELANGELO'NUN VATIKAN'DAKİ ST. PETER KİLİSESİNDEKİ HEYKELİ OLAN 'PIETA'LAR, MERYEM ANA'NIN HZ. İsa'nın cansız bedenini kucağında tuttuğu bir 'yas' imajının sanatsal yansımaları. Hristiyan inancısında önemli bir yer tutan bu görüntü, 'ermiş sinemacı' Kim Ki-Duk'un Altın Aslan ödüllü filmi "Acı"nın (Pieta) da afişinde kendine yer buluyor. Bu resmin filmde yer almadığını, ama hikayenin ruhunu aktarması açısından önemli olduğunu da belirtelim.

Bir tefecinin tahsilatçısı olan genç kahramanımız, borçlarını ödeyemeyenleri sakat bırakarak onların sigorta paralarıyla karşılıyor alacaklarını. Kurbanlarının beddualarıyla yoluna devam eden bu yalnız karakter, günün birinde annesi olduğunu iddia eden bir kadınla karşılaştığıdaysa roller değişiyor ve kısa zamanda 'anasının kuzusu'na dönüşüyor. Bunun bir intikam hikayesine evrilmesiyse 'cellat'ın kaderini tayin ediyor...

Kim Ki-Duk, oğlunun ölümünün ardından ağıtlar yakmanın ötesine geçiyor "Acı"daki anneyi ve Güney Kore sinemasının 'ekstremist'

kanadının temel uzantılarından intikamla şekillendiriyor filmini. Ancak bu intikamın da Kim Ki-Duk'vari bir ritmi var kuşkusuz; her zamanki gibi yukarılardan bir yerden bakıyor yönetmen kavrama. Kurduğu şiirsel yapı, bir tragedyanın ipuçlarıyla donanmış bir insanlık sorgulamasıyla anlam kazanıyor. Bu sorgulama, genç adamı olduğu kadar anneyi de ameliyat masasına yatırıyor; her ikisinin de insani defolarının üzerine yükleniyor. Hikayenin 'acı'sı, annenin yüzünden bir an olsun düşmüyor, olanca ağırlığıyla omuzlarımıza yükleniyor. Genç adamı da dönüştüren bu acı, intikamla buluşup form değiştirdiğindeyse yapacak bir şey kalmıyor. İnsanlık, çağlar boyunca girdiği sınavlarda olduğu gibi burada da sınıfta kalıyor, durduğu yerden taviz vermeyen 'kıyıcılık' kazanıyor bir kez daha.

Filmin oyuncularını, hikayenin 'acı'sını ruhumuza işleme konusunda mükemmeler varan performanslar

Hikayenin bazı anlarında belirgin 'kopmalar' yaşanıyor, bilinçli ya da bilinçsiz. Bu da ritmi epeyce etkiliyor.

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

MÜSLÜM BABANIN EVLATLARI

“Müslüm Babanın Evlatları” kusursuz bir belgesel değil. Fakat devlet babaların kendi cebinin telaşına düştüğü bir toplumda, göçle yeni bir hayata başlamış, emeği sömürülmüş, çareyi bir müzisyene hazla ve acıyla bağlanmakta bulmuş kalabalıkların samimi hikayesini sunmayı başarıyor.

YÖNETMEN Vuslat Saraçoğlu
YAPIM 2013 Türkiye
SÜRE 53 dk.

MÜSLÜM BABA'NIN EVLATLARI, YA DA BİLİNE ADIYLA 'MÜSLÜMCÜ'LER. KONSERLERDEKİ JİLETLERİ MEDYADA YER ALINCA ADLARI JİLETLERİ ÇIKANLAR; 2000'lerde Müslüm Baba, Murathan Mungan'la yaptığı albüm sonrasında Cihangir entelijansiyanın 'playlist'ine girince kendilerine uzatılan televizyon mikrofonlarına sitem edenler; ve pek bilinmese de Türkiye'nin en kapsamlı müzisyen sitelerinden biri olan 'Müslümcü.net'e imza atan özel bir dinleyici kitlesi. Jilet atmaları veya Müslüm Baba'ya bağlılıkları çok iyi bilinir ama neredeyse bir ansiklopediyi andıran siteleri bilinmez.

Kadın yönetmen Vuslat Saraçoğlu kamerasını alıp ana akım medya haberleri nedeniyle karanlık bir tablo çizen Müslümcülerin arasına karışmış. Röportajların yapıldığı dönem, kaygılı bir dönem. Müzisyen hastanede yoğun bakımda, hayranlar hastane önünde. Saraçoğlu, Müslüm'ün sayısız albümünü araştıran,

hayranlarını buluşturan özenli siteye imza atana, kendisini Müslüm Baba'ya benzeterek baba-oğul ilişkisini fiziksel kılana, ona komşu olmak isteyen amcaya, çorba yapmak isteyen ablaya Müslüm Gürses'i soruyor. Ortaya çıkan manzara, bu dünyadan gelip geçen pek çok ünlü (ve hatta efsanevi) müzisyenin tatmadığı etkileyici bir bağlılık hikayesi.

“Müslüm Babanın Evlatları” kusursuz bir belgesel değil, özellikle fon görüntüsü eklenmiş stüdyo çekimleri samimi sokak çekimlerinin arasında zorlana duruyor. Fakat devlet babaların kendi çorbasının, cebinin telaşına düştüğü bir toplumda, göçle yeni bir hayata başlamış, emeği sömürülmüş, hayatı tüketilmiş, çareyi bir müzisyene acıyla bağlanmakta bulmuş kalabalıkların samimi hikayesini sunmayı başarıyor.

Daha önce bu köşede incelediğimiz “Arabeks” belgeseli gibi, ‘yakan tarihin’, eşitsizliklerin ve isyanın çıplak bir ifadesi oluyor.

“Emek”çiler vazgeçmez!
86 yıl bu kuyrukta bekledik.
Yine bekleyeceğiz.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

siyad
Sinema Yazarları Derneği

1- Oscar'sız sinemacı: Hitchcock

Şimdilerde kırmızı halısıya, ısıtılı törenleriyle bir rüya olayına dönüştürülen Oscar'la ilgili çoğu şeyi gözden geçirmek gerekiyor. Oscar'ın her şey olmadığı malum, ki adı sinema tarihine geçen kaç yönetmen, oyuncu, sinemacı Oscar'sızdır. En bilineni de üstadımız Alfred Hitchcock'tur.

2- Elia Kazan'ı alkışlamayanlar

McCarthy komisyonuna meslektaşlarını ispiyonlayan ve birçok sinemacının hayatının mahvolmasına neden olan Elia Kazan'ın yıllar sonra Oscar alırken düştüğü durum da unutulmazdır. Yakın arkadaşlarının ısrarına rağmen özür dileme olgunluğunu gösteremeyen Kazan'ı, Nick Nolte ile Ed Harris'in de aralarında bulunduğu pek çok sinemacı alkışlamayarak protesto etmişti.

3- McCarthy'nin Oscar'a ettikleri

McCarthy'nin sert rüzgarlar estirdiği dönemde, Akademi'nin onun komisyonlarının kararlarına alet olması, Oscar'ın tarihinin en utanılası zamanlarıdır. Komünist olduğu gerekçesiyle "Kahraman Şerif" in senaristi Carl Foreman Oscar alamamış, "Kan Dökmeyeceksin" filminin senaristi Michael Wilson, 'en iyi uyarlama senaryo' dalında Oscar adaylığından çıkarılmış, "Kwai Köprüsü" yle 'en iyi uyarlama senaryo' ödülünü kazanan Michael Wilson ve Carl Foreman, kara listede oldukları için kazandıkları heykelcik verilmemişti.

4- En sık protesto

Akademi'ye kafa tutmak kolay değildir. Ama Marlon Brando yaptı mı yaptı. Oscar tarihinin en kıyak

protestolarından birini hayata geçirdi. Hollywood'un Kızilderililere yaptığı muameleyi protesto etmek için 1973'te "Baba" filmiyle aldığı Oscar'ı reddettiği gibi mesajını bir 'Kızilderili' kadın aracılığıyla ilettili.

5- Michael Moore efekti

Michael Moore'un 2003'te "Benim Cici Silahım" ile Oscar aldığı zaman törende "Uydurma bir seçim sonucu uydurma bir başkan seçildi. Bizi uyduruk nedenlerle savaşa gönderen bir adam var" diyerek dönemin ABD Başkanı George W. Bush'u protesto etmesi de hâlâ hafızalardadır.

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER ÇARŞAMBA 00.00 / 02.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ TAMAMEN ÇILDIRMANIN EN İYİ YOLU, 'HADİ TOPLUMU DEĞİŞTİRMEK
İÇİN BİR FİLM ÇEKELİM' DEMEKTİR. ”

Costa-Gavras